

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] omnia peccata mortalia per pœnitentiam auferantur? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

reditum peccatorum dimissorum : quarto , quantum ad restitutionem virtutum .

- ¶ Circa primum quaruntur sex .
 ¶ Primo , vtrum omnia peccata mortalia per penitentiam auferantur ?
 ¶ Secundo , vtrum possint sine penitentia tolli ?
 ¶ Tercio , vtrum vnum possit remitti sine alio ?
 ¶ Quarto , vtrum penitentia auferat culpam remanente reatu ?
 ¶ Quinto , vtrum remaneant reliquæ peccatorum ?
 ¶ Sexto , vtrum auferre peccatum , sit effectus penitentia in quantum est virtus , an in quantum est sacramentum ?

ARTIC. I.

Vtrum per penitentiam omnia peccata remoueantur ?

526
inf q. 87.
a 1. q. 4.
d. 14. q. 2.
a. 1. q. 1.
q. d. 16.
q. 1. a. 2.
q. 3 et 3.
co c. 156.
op 3.
c. 146.
** gl inter*
lin. ibid.
lib 1. in
vl. fol. li.
to. 4.

AD primum sic proceditur . Videtur , quòd per penitentiam non omnia peccata remoueantur . Dicit enim Apost. Hebr. 12. quòd Esau non inuenit penitentia locum , quamquam cum lachrymis inquisisset eam . glos. * id est , non inuenit locum venia & benedictionis per penitentia . Et 2. Machab. 9. dicitur de Antiocho , Orabat scelestus Deum , à quo non erat misericordiam consecuturus . Non ergo videtur , quòd per penitentiam omnia peccata tollantur .

¶ 2 Preterea , August. dicit in lib. * de sermone Domini in monte , quòd tanta labes est illius peccati , scilicet cum post agnitionem Dei per gratiam Christi , oppugnat aliquis fraternitatem , & aduersus ipsam gratiam inuidia facibus agitur , vt deprecandi humilitatem subire non possit , etiam si peccatum suum mala conscientia agnoscere & annuntiare cogatur . Non ergo omne peccatum potest per penitentiam tolli .

¶ 3 Preterea , Dominus dicit Matth. 12. Qui dixerit contra Spiritum sanctum verbum , non remittetur ei , neque in hoc seculo , neque in futuro . Nò ergo omne peccatum remitti potest per penitentiam .

SED

SED contra est, quod dicitur Ezech. 18. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor amplius.

RESPONDEO dicendum, quòd hoc, quòd aliquod peccatum per penitentiam tolli non possit, potest contingere dupliciter. Vno modo, quia aliquis de peccato penitere non posset: alio modo, quia penitentia non posset delere peccatum. Primo quidem modo non possunt per penitentiam deleri peccata demonum, & etiam hominum damnatorum: quia affectus eorum sunt confirmati in malo: ita quòd non potest eis displicere peccatum, in quantum est culpa, sed solum displicet eis pœna, quam patiuntur: ratione cuius aliquam penitentiam, sed infructuosam habent: secundum illud Sapient. 5. Penitentiam agentes, & præ angustia spiritus gementes. Vnde talis penitentia non est cum spe veniæ, sed cum desperatione. Tale autem non potest esse aliquod peccatum hominis viatoris, cuius liberum arbitrium flexibile est ad bonum & ad malum. Vnde dicere, quòd aliquod peccatum sit in hac vita, de quo quis penitere non possit, erroneum est. Primo quidem, quia per hoc tolleretur libertas arbitrij. Secundo, quia per hoc derogaretur virtuti gratiæ, per quam moueri potest cor cuiuscumque peccatoris ad penitendum, secundum illud Prouerb. 21. Cor regis in manu Dei, & quocumque voluerit, verter illud. Quod autem secundo modo non possit per veram penitentiam aliquod peccatum remitti, est etiam erroneum. Primo quidem quia repugnat diuinæ misericordiæ, de qua dicitur Ioel. 2. quòd benignus & misericors est, & patiens, & multæ misericordiæ, & præstabilis super malitia. Vinceretur enim quodammodo Deus ab homine, si homo peccatum vellet deleri, quòd Deus delere non vellet. Secundo, quia hoc derogaret virtuti passionis Christi, per quam penitentia operatur, sicut & cetera sacramenta: cum scriptum sit 1. Ioan. 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non solum nostris,

sed etiam totius mundi. Vnde simpliciter dicendum est, quod omne peccatum in hac vita per penitentiam veram deleri potest.

Ad primum ergo dicendum, quod Esau non verè penituit. Quod patet ex hoc, quod dixit, Venient dies luctus patris mei, & occidam Iacob fratrem meum. Similiter etiam nec Antiochus verè penituit: dolebat enim de culpa præterita, non propter offensam Dei, sed propter infirmitatem corporalem, quam patiebatur.

Ad secundum dicendum, quod illud verbum Augustini sic intelligendum est: Tanta est labes illius peccati, ut deprecandi humilitatem subire non possit, scilicet de facili: secundum quod dicitur ille non posse sanari, qui non potest de facili sanari. Potest tamen hoc fieri per diuinæ gratiæ virtutem, quæ etiam interdum in profundum maris conuertit, ut dicitur in Psal. 67.

*in ser. 21
à me. ad
fr. 10. 10.*

*2. 2. q. 14
a 1. 2. 3.
¶ 4.*

*§ 27
Inf. a. 3.
c. et q. 87
a. 1. cor.
¶ 4. d.
¶ 4. q. 2.
ar. 5. ¶
d. 16. q. 1.
a. 2. q. 1.*

Ad tertium dicendum, quod illud verbum, vel blasphemia contra Spiritum sanctum est finalis impenitentia, ut August. * dicit in lib. de verbis Domini. Quæ penitus irremissibilis est: quia post finem huius vitæ non est remissio peccatorum. Vel si intelligatur per blasphemiam Spiritus sancti, peccatum quod fit ex cerra malitia, vel etiam ipsa blasphemia Spiritus sancti, dicitur non remitti, scilicet de facili: vel quia tale peccatum non habet in se causam excusationis: vel quia pro tali peccato punitur aliquis & in hoc seculo & in futuro, ut in 2. par. expositum est *.

ARTIC. II.

Virum sine penitentia peccatum remitti possit?

AD secundum sic proceditur. Viderur, quod sine penitentia peccatum remitti possit. Non enim est minor virtus Dei circa adultos, quam circa pueros. Sed pueris peccata dimittit sine penitentia. Ergo etiam & adultis.

¶ 2. Præterea, Deus virtutem suam sacramentis non alligauit. Sed penitentia est quoddam sacramen-